

JATE ÉRTESÍTŐ

A JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM HIVATALOS ÉS INFORMÁCIÓS LAPJA

51.

1991. szeptember 23.

TARTALOM

1991 SEP 24

386.	386/1991.	— Nemzetközi programok, segélyek, hitelek	298
387.	387/1991.	— Hirdetmény	303
388.	388/1991.	— Az 1991/92. tanévre Köztársasági Ösztöndíjban részesült hallgatók névjegyzéke	303

386

III. Közlemények

NEMZETKÖZI PROGRAMOK, SEGÉLYEK, HITELEK

A MKM Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának tájékoztatója

NAGY-BRITANNIA

A brit kormányzat ötéves időszakra 25 millió fontos Know-How Alapot hozott létre Magyarországot segítésére. A brit külügyminisztérium és a British Council képviselőinek bevonásával ennek kezelésére tárcaközi bizottságot hoztak létre (Joint Assistance Unit.). Partnerük magyar oldalon a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma.

Felajánlások:

1. Május 29-én írtunk alá az emlékeztetőt a magyar vezetőképző programok segítéséről a Know-How Alapból. 4 millió font támogatást kap öt évre négy tudományegyetem és két főiskola vezetőképző programja, valamint az Euro-Contact Nyitott Vállalkozóképző Kft., az Omegaglen Kft. és a Nemzetközi Menedzser Központ.

Ismereteink szerint más tárcák felügyelete alá tartozó menedzserképző programok is kapnak támogatást.

2. Részben a Know-How Alap, részben a British Council anyagi eszközeiből 3 év alatt mintegy 500 ezer font támogatást kapunk a hároméves egyszakos angol nyelvtanárképzésre.

3. A British Council évi mintegy 100 ezer font nagyságú HALP (magyar-brit oktatási kapcsolatok programja) alapból kisebb támogatást nyújt magyar és brit oktatási intézmények közötti közvetlen kapcsolatok beindítására. Az intézmények közvetlenül kérik a British Counciltől a támogatást.

4. A British Council mintegy 100 ezer font támogatást adott a TEMPUS program keretében Nagy-Britanniába utazó magyar hallgatók tandíjának részbeni fedezésére.

5. A British Council évek óta 80-100 hónapnyi ösztöndíjat ajánl fel, amit a British Councilnél lehet megpályázni.

6. A Know-How Alap terhére 1991 áprilisában évi 25,3-12 hónapos ösztöndíjat hirdettek meg, pályázni szintén a British Councilnél lehet.

7. 1991 áprilisában a magyarországi angol nyelvtanítás segítésére 10-12 önkéntes nyelvtanárt (lektort) ajánlottak fel. A fontban felmerülő költségeket a British Council fedezi.

8. Az Oktatási Cserék Irodája 1991 szeptemberétől 5 fiatal önkéntest ajánlott fel egyéves kiegészítő munkára az angol nyelv oktatásában.

OSZTRÁK-MAGYAR TUDOMÁNYOS ÉS OKTATÁSI KOOPERÁCIÓS AKCIÓ (OSZTRÁK-MAGYAR AKCIÓ)

A magyar-osztrák rendkívüli vegyesbizottsági ülés 1990. február 20-án öt évre szóló közös programtervezetet fogadott el, amelynek célja az egyetemi hallgatók, egyetemet végzett szakemberek, tanárok, lektorok, egyetemi és főiskolai professzorok cseréje, közös tanulmányok, kutatások folytatása, tanítás és más oktatási tevékenység kölcsönös támogatása egyetemeken, főiskolákon, iskolákban, más tanintézetekben. Közös oktatási és kulturális programok, valamint szemináriumok, szimpóziumok, kongresszusok szervezése és könyvtári intézmények, könyv- és tananyagok kölcsönös rendelkezésre bocsátása mindkét ország pályázói számára.

A program 5 évig van érvényben és meghosszabítható. Az alapító felek költség hozzájárulásának aránya: $3/4 : 1/4$, azaz az osztrák fél évi 10 milliós ATS-sel a magyar fél 3,3 ATS-nek megfelelő forinttal járul a működéséhez.

Szervezeti felépítés:

A program alapítvány formájában működik, kezelő szerve a 10 tagból álló kuratórium, amelyből az osztrák fél 5 főt, a magyar fél szintén 5 személyt nevez ki minden év december 31-ig. Az irányító testület tiszteletbeli elnökei: az Osztrák Köztársaság szövetségi és tudományos minisztere és a Magyar Köztársaság művelődési és közoktatási minisztere.

Évközi munka:

Az Alapítvány kuratóriuma évente négyszer tárgyalja a beérkezett pályázatokat, projekteket, könyv- és eszközigényeket.

Egyéb akciók: nyári egyetemek, közös projektek, könyv- és eszköztámogatások.

SVÉDORSZÁG

A Svéd Nemzetközi Műszaki és Gazdasági Ügynökség (BITS) 3 millió SEK összegű alapjából minden kelet-európai ország pályázat útján kaphat segítséget projektek végrehajtására. Kivétel Lengyelország, amely külön alaptól kap támogatást. Minthogy elsősorban személycserék finanszírozására van mód (tanulmányutak, ösztöndíjak, szakmai szimpóziumok, előadásorozatok), az útiköltséget magyar forrásból kell fedezni.

A döntési mechanizmusról még nincs információnk.

NÉMETORSZÁG

DAAD különprogram 1991.

Ennek keretében 1991. október 1-jén 60 fiatal szakemberünk 10 hónapos ösztöndíjra utazik német egyetemekre, főiskolákra, ahol kutatásokat folytatnak, illetve részképzésben vesznek részt.

A DAAD e programban az alábbi területekről fogad:

- közgazdaságtan,
- üzemgazdaságtan,
- közigazgatás,
- modern technológia,
- jog, különösen gazdaságjog.

A tudósoknak meghirdetett pont 20 pályázónak 1-3 hónapos kinntartózkodást biztosít.

Lehetőség van idén 5 olyan német tudós meghívására is, akik felsőfokú intézményeink tantervek összeállításában vesznek részt, s előadásokat is tartanak 1-2 hónapig.

Ez év augusztusában 15 magyar lektor kéthetes továbbképzését is biztosítják, akik német üzleti, gazdasági nyelvet tanítanak főiskoláinkon, egyetemeinken.

Komoly segítség a továbbiakban az is, hogy a DAAD információink szerint majd mindenkinek 6 000 DM értékében technikai eszközöket is vásárol.

Közoktatási program:

Elsősorban a kéttannyelvű gimnáziumok és a nemzetiségi általános- és középiskolák német nyelvtanár igényeit sikerül a kibővülő keretszámmal megoldanunk, de ígéretet kaptunk más tartományok vonatkozásában is újabb vendégtanárok biztosítására. Jelenleg 56 német vendégtanár dolgozik Magyarországon államközi szerződéses viszonyban.

Vezetőképző program:

A gazdasági szakemberek és vezetők képzését és továbbképzését szolgáló, kormányközi megállapodáson alapuló programban a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Vezetőképző Intézete, a BME, a JPTE és a Miskolci Egyetem vesz részt. A különböző programokban összességében mintegy 450 fő vehet részt hosszabb-rövidebb tanfolyamokon, illetve tanulmányutakon.

Átképzési program:

Az orosz nyelvtanárok átképzési programját a Gothe Intézet 3-4 hetes németországi ösztöndíjak biztosításával támogatja. 1991 novemberében Hessen tartomány fogad 20 nyelvtanárt két hétre. Jelenleg Baden-Württemberg tartományban tartózkodik 27 átképzős orosz nyelvtanár nyelvi-módszertani továbbképzésen.

SVÁJC

A svájci parlament évi 30 millió Sfr-os segélyprogramot szavazott meg a kelet-európai országok megsegítésére. Ebbe a segélyprogramba minden beletartozik, és az kapja, aki korábban pályázik a Külügyminisztérium illetékes nagyköveténél.

Három program fut jelenleg:

1. német tanár továbbképzés
2. francia tanár továbbképzés
3. közgazdasági szakterület tanárainak továbbképzése

Mindegyik konstrukciója olyan, hogy a svájci segélyprogramhoz kb. 1/4 rész magyar hozzájárulás lenne szükséges. Amennyiben a magyar forint-részarány több lenne, több programot lehetne megvalósítani.

AUSZTRÁLIA

Az Australian International Development Assistance Bureau (Canberra) APTEE (Australian Program of Training for Eastern Europe) elnevezésű Magyarország, Csehszlovákia és Lengyelország között egyenlő arányban megosztott pénzügyi alapot hozott létre. 1991-ben 1 millió, a további 2 évben évi 2-2 millió AUD áll a három ország rendelkezésére.

Az összeg egyik része a business management képzésre fordított ösztöndíjként, másik, kisebb része az ausztrál kultúra oktatásának (Australian Studies Program) finanszírozására használható fel.

DÁNIA

A magyar és lengyel intézmények számára létrehozott alaphól nyújtott támogatásról egy dán inter-minisztériális bizottság dönt, ebben a dán Külügyminisztérium, Oktatási Minisztérium és a Kereskedelmi Minisztérium képviselői vannak jelen. Pályázhatnak olyan magyar és dán intézmények, amelyek egymással közös projektet alakítanak ki és ehhez elnyerik mindkét ország illetékes szakminisztériumának jóváhagyását. Folyamatosan várja a dán fél a további kérelmeket.

Jelenleg folyó projektek:

1. Szakoktatási projekt (a Munkaügyi Minisztérium folytatja);
2. Népiskolai projekt: 2 fő 4 hónapos dániai részképzése megvalósult 1990 őszétől kezdődően.
3. Két oktatáspolitikai szeminárium az Országos Közoktatási Intézet és a Svendborgi Nemzetközi Pedagógiai Intézet munkatársainak részvételével. Megvalósult: 1990 őszén.

OLASZORSZÁG

1. Az Olasz Külügyminisztérium Együttműködési és Fejlesztési Főigazgatósága és az NGKM 1990 őszén kötött megállapodása alapján az olasz fél által különféle célokra adott 2 milliárd lit segély használható fel a magyar menedzserképzés támogatására. A támogatás elnyerésére egy olasz és egy magyar intézménynek közösen kell pályáznia, a pályázat hivatalos útja NGKM-magyar, KÜM-Budapesti, olasz nagykövetség-olasz KÜM, itt bírálják el (a római magyar nagykövetséget is bevonva) a pályázatokat. Eddig az OMIKK és az olasz Gymnasium for Management pályázata került átadásra egy informatikai management tanfolyam megrendezésére.

2. Az olasz Parlament január 9-én elfogadta az észak-keleti tartományok nemzetközi kapcsolattartását támogató 19. sz. törvényét, amely összesen 14 milliárd líra támogatást irányoz elő az 1991-1994-es évekre az udinei, a trieszti, a velencei és a padovai egyetemeknek, többek között azzal a céllal, hogy ösztöndíjakat adjanak a Pentagonale országok, valamint a Szovjetunió részére. Az ösztöndíjrendszer működésének kialakítása folyamatban van.

FRANCIAORSZÁG

Az 1991/1993-as évekre szóló kulturális, tudományos és műszaki munkaterv keretében a korábbi évekhez képest lényegesen nagyobb számban küldhetünk francia szakos tanárokat, egyetemi oktatókat Franciaországba egyhónapos továbbképzésre.

Ez évben 278 tanár vehet részt a programban, közöttük azok az orosz szakos tanárok is, akik a francia nyelvet választották átképzésük tárgyaként. Ugyancsak a munkaterv keretében 100 ösztöndíjas helyet ajánlanak fel a francia partnereink IV-V. éves hallgatók továbbképzésére egy évre, valamennyi tudományágban. Cél a doktori fokozat elérése, így igen sok esetben további 1-2 évre hosszabbítást kapnak az arra érdemesek.

HOLLANDIA

A PSO, a kelet-európai országok támogatására létrehozott együttműködési program keretében, 1989 novemberében a menedzser képzés területén 4 témakörben, 600 hónapos időtartamban 75 ösztöndíjat kaptunk. A kiválogatást a holland fogadó egyetemmel közösen a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem végezte. A tanulmányutak sikeresen

megvalósultak, legsikeresebbek a groningeni Hanzehogeschool tanfolyamai voltak.

Az elkövetkező időszakra az általunk megadott prioritási témák:

- Testi fogyatékos, hátrányos helyzetű gyerekek képzésének támogatása, tanárképzés, szakembercsere, tanácsadás.
- Iskolaigazgatók képzése, továbbképzése. 15 iskolaigazgató járt ez év tavaszán tanulmányúton Hollandiában. Tapasztalataikról szeminárium keretében számolnak be Magyarországon, melyre holland előadókat is meghívunk a legfontosabbnak ítélt témák bemutatására.
- Az Európa Tanács 12. sz. projektuma értelmében az európai tankönyvek (földrajz, történelem) megírásában való magyar részvétel. Az új tankönyvek az egységes Európa iskoláinak szólnának. A magyar vonatkozások kidolgozásához megfelelő pénzeszközöket bocsátanak rendelkezésre.

További javasolt célok:

- tanárképzés és továbbképzés
- idegennyelvoktatás
- tantervfejlesztés
- posztgraduális képzés kereskedelmi jog témájában
- szakképzés
- köztisztviselők képzése.

AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

Az együttműködés alapjául az 1990-1991. évre érvényes, az Egyesült Államok kormánya és a Magyar Köztársaság kormánya közötti együttműködési és cseremegállapodás, a Magyar Köztársaság kormánya és az Egyesült Államok kormánya között a magyar-amerikai oktatási cserebizottság létrehozásáról szóló megállapodás, valamint az egyes egyedi megállapodások szolgálnak.

Fulbright-ösztöndíjak 1991-ben:

államigazgatás, kultúra, tudományos élet vezető személyiségei	10 hónap	10 fő
hungarológia, vendégoktatói tevékenység	40 hónap	40 fő
kutatómunka egyetemeken	42 hónap	5 fő

Egyebek mellett a Fulbrigh-program munkájának hatékonyabbá tétele érdekében került sor a fent említett oktatási cserebizottság létrehozásáról, illetve a budapesti székhelyű iroda felállításáról szóló megállapodásra. A Fulbright Iroda (ez esetben a Fulbright csak az együttműködés fő partneréül szolgáló szervezet elnevezését jelenti) valamennyi, az Egyesült Államok és Magyarország közötti együttműködés, csereprogram menedzselésére hivatott.

Jelentős amerikai hozzájárulásnak tekinthető az Amerikai Békeszolgálat önkénteseinek munkája.

Peace Corps csak beutazó önkéntesek	24 hónap	60 fő
ez év nyarától	+ 24 hónap	55 fő
IREX tudományos kutatói csereprogram	40 hónap	5 fő

387

HIRDETMÉNY

A JATE dolgozói részére 6 darab „vegyes” színházbérletet (JANCSÓ bérlet) és 4 darab operabérletet (KODÁLY bérlet) vásároltunk. A bérletekkel bárki elmehet egy-egy előadásra, több jelentkező esetén az, aki előbb jelenti be igényét az egyetem Szakszervezeti Bizottságán (Dugonics tér 12. I. em.) Peleskei Zoltánnénál. A bérleteket ugyanitt lehet átvenni, legkésőbb az előadásnapon délelőtt 10 óráig. Ha eddig az időpontig marad(nak) az adott napi előadásra bérlet(ek), úgy az(ok)at a hallgatók is felhasználhatják. Ez esetben a Szakszervezeti Bizottság átadja a bérlet(ek)et a Kulturális Titkárságnak.

Az első előadás: Szeptember 27. 19 óra TOSCA
(KODÁLY bérlet)

388

Az 1991/92. tanévre Köztársasági Ösztöndíjban részesült hallgatók névjegyzéke

Állam- és Jogtudományi Kar

Agócs József
Cseh Attila
Gellér Klára
Király Gábor
Mór Baranyai Árpád

Nagy Tamás
Patyi András
Sebestyén Katalin
Varga Gábor

Bölcsészettudományi Kar

Csizmadia Eszter
Dávid Kinga
Dávid Tamás
Győrei Péter

Kocsis Éva
Kovács Tímea
Németh Noémi
Sustik Ferenc

Természettudományi Kar

Aranyos Attila
Bajusz Izabella
Benkő Zsolt
Bogota Mónika
Dudás Dezső
Engi Imre
Farkas István
Fási András
Galbács Gábor
Geretovszki Zsolt

Heiner Tamás
Kántor Zoltán
Kerekes Nóra
Lipták László
Nyúl László
Porkoláb Lóránt
Szederkényi Judit
Szépkúti István
Urbán Zsolt
Wiandt Tamás

megvalósultak, leginkább az angli mérnöki iskolákban tanultak.

387

HIRDETMÉNY

Az első előzetes kiadványunk munkatársait a következők között ajánljuk fel:

A JATE gondolatát a köznevelési minisztérium, az oktatási és kulturális minisztérium és a gazdasági minisztérium támogatja. A JATE kiadványai részben a Magyar Köztársaság költségvetéséből, részben a köznevelési minisztériumtól és a gazdasági minisztériumtól kerülnek elő. A kiadványok terjesztésének költségeit a kiadványok eladásából és a köznevelési minisztériumtól és a gazdasági minisztériumtól kapott támogatásokból fedezzük. A JATE kiadványai a Magyar Köztársaság területén és külföldön is megvásárolhatók. Az előfizetőknek kedvezményesen adjuk a kiadványokat. A JATE kiadványait az Országos Könyvtár Rt. terjesztja.

(KODÁLY Péter)

További javasolt célok:

388

Az 1991/92. tanévtől megkezdődött a köznevelési minisztérium által szervezett "Magyar Köztársaság és a Magyar Köztársaság" című kiadvány sorozatának elkészítése. A kiadványok terjesztésének költségeit a kiadványok eladásából és a köznevelési minisztériumtól és a gazdasági minisztériumtól kapott támogatásokból fedezzük. A JATE kiadványait az Országos Könyvtár Rt. terjesztja.

Állam- és jogtudományi Kar

Agócs József
Cséhi Anitka
Gellér Klára
Király Gábor
Mór Baranyai Árpád

AMÉRIKAI EGYSÜLT ÁLLAMOK
Varga Gábor
Sébestyén Katalin

Nagy Tamás
Palyi András
Székely István

Magyar Köztársaság és a Magyar Köztársaság

Dávid Kinga
Dávid Tamás
Győrei Péter

1991-1992

Szabó Péter

Németh István

Készítette a JATE Press
6722 Széged, Petőfi S. sgt. 30-34.

JATE ÉRTESETŐ

A József Attila Tudományegyetem hivatalos és információs lapja

Felelős kiadó: Dr. Róna-Tas András
Felelős szerkesztő: Dr. Tóth Károly
Szerkesztő: Kara Istvánné
Szerkesztőség: Széged, Dugonics tér 13.

Peace Corps
2002. július 15. - augusztus 1. között

24 hónap	60 Ft
12 hónap	35 Ft
40 hónap	5 Ft